

Serra del Sirvent

Com al Puigpedrós, l'ascensió clàssica a la tossa Plana de Lles des de Cap del Rec es fa una mica llarga —tot i no ser-ho— i sobretot monòtona, atesa la desolació del paisatge. La compensació, amb un cel clar, és el panorama de què podem gaudir al cim, un dels millors i més dilatats dels Pirineus. Fa temps, en un molt clar dia gener vaig albirar un puntet que brillava dalt d'una muntanya llunyana: no era altra cosa que l'observatori astronòmic situat al cim del pic de Mièdia de Bigorra. També vaig apreciar el massís granític de Neuvièlha. Ara aquests dos indrets ja em són familiars, vistos des d'aquesta talaia. Pujarem, doncs, a un cim privilegiat, però utilitzant l'itinerari normal d'ascensió només en el descens. La millor manera de conèixer aquest sector, cavalcant per les seves muntanyes, és iniciant un simpàtic i agradable circuit al Pradell i enllaçant tots els cims des del pic de la Colilla fins a la tossa Plana. L'únic tram on haurem de fer servir les mans serà la cresta de Setut.

Situació: Massís de la tossa Plana de Lles; comarca de la Cerdanya i Andorra.

Accés: A la carretera N-260, sortint de Martinet cap a la Seu d'Urgell, agafem la carretera local que va a Lles, des d'on seguim una altra carretera que puja a Cap del Rec, a la recepció de l'estació d'esquí nòrdic, amb el seu refugi. Continuem per la pista, apta per a automòbils i generalment en bon estat, fins al refugi del Pradell (4 km des de Cap del Rec), que deixem una mica més avall a l'esquerra, en una clariana del bosc.

Desnivell acumulat: 1.190 m.

Altitud màxima: 2.916 m.

Temps total: 4 h 30'.

Consells: A partir de novembre, encara que no hi hagi neu, és possible que la pista ja estigui tancada, per la qual cosa haurem de pujar a peu, seguint el GR 11-10 (marques blanques i vermelles), al Pradell (45'). Tot i la facilitat, passem amb atenció per la cresta de Setut, sobretot si anem amb principiants. Amb neu cal comptar amb l'increment d'horari i el tram entre el port i el pic de Setut, l'únic especialment delicat. També caldrà seguir un camí alternatiu senyalitzat entre Cap del Rec i el Pradell (45'), perquè el del GR 11-10 és una pista d'esquí de fons.

Allotjament:

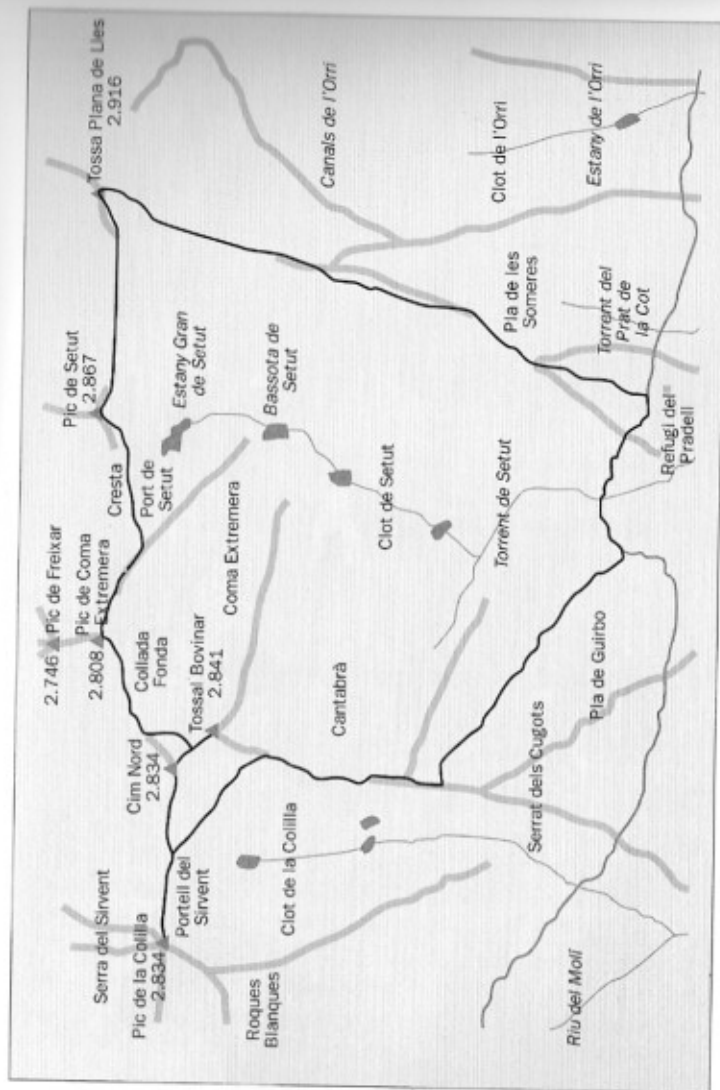
· Refugi de Cap del Rec. Guardat. Servei complet d'hostalatge. 60 places. Obert tot l'any. Tel. 973 293 050.

· Refugi del Pradell. Lliure. 30 places. En estat acceptable. Xemeneia, sense lliteres. Aigua una mica lluny. Cal demanar-ne les claus al refugi de Cap del Rec o a l'Ajuntament de Lles. Tel. 973 515 047.

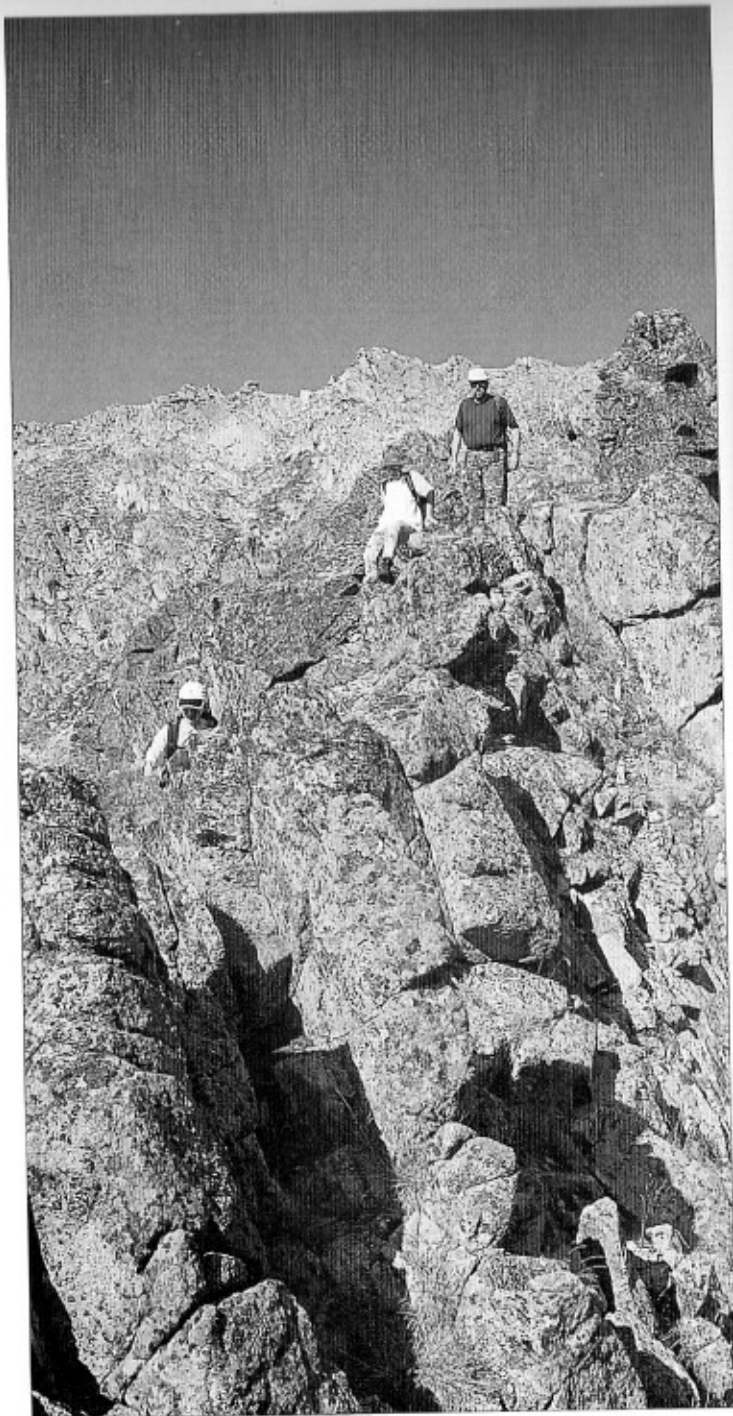
A la mateixa pista (2.115 m), prop del refugi del Pradell, deixem a la dreta el fressat camí que puja al pla de les Someres i a la Tossa Plana de Lles. A la tornada hi baixarem. De moment seguim la pista, força planera, per on també passa el GR 11-10, variant del GR 11. Travessem el torrent de Setut. Després la pista fa un revolt a l'esquerra. Nosaltres l'abandonem (2.120 m, 10') quan ens és possible entrar al pla de Guirbo, un prat extens delimitat a l'oest pel serrat dels Cugots. Sense enfilar-nos encara a la carena d'aquest serrat, que tenim a l'esquerra, creuem el pla inclinat. El pendent és suau. Quan arribem al peu dels rocs granítics del tossal Bovinar, girem a mà esquerra i seguim un sender, desdibuixat pel pas del bestiar, que ateny el bosc de pi negre carener del serrat dels Cugots (2.330 m, 35'), on trobem les restes d'una cabana de pastor. Ara anem a la dreta, sortim del bosc i remuntem un esquenall amb blocs de roca que baixa del tossal Bovinar. El pendent és notable. Descobrim a l'esquerra el desolat clot de la Colilla

Cim del pic de la Colilla. Davant, el Monturull i el tossal de la Truita

amb el seu estanyol. Més amunt, el lloc costerut per on guanyem altitud s'eixampla i arribem a un planell, a la capçalera del clot de la Colilla, des d'on és factible flanquejar per l'esquerra el tossal Bovinar fins al portell del Sirvent. Trobem un pedregal, un petit torrent i, sense dificultats, assolim el coll, des d'on descobrim l'aspre vessant andorrà de la vall del Madriu. Caminant pel sender que recorre la carena, a l'esquerra, assolim sense obstacles el primer cim del circuit: el pic de la Colilla (2.834 m, 1 h 30'), que a Andorra rep el nom de pic dels Estanyons. El panorama és extens a ponent, on albirarem, en un dia clar, tot Andorra i les muntanyes palleuses fins a la Maladeta.

Cresta de Setut

Tornem al portell del Sirvent i continuem per la carena, amb precipicis a l'esquerra, fins a arribar al cim nord del tossal Bovinar (2.834 m, 1 h 55'), situat a la carena cerdanoandorrana. Fixem-nos en el contrast acusat de vessants i la gens menys-preable paret nord. El cim més elevat d'aquesta muntanya, però, es troba a poca distància al sud. Baixem al collet que hi ha entre els dos i, per blocs de roca, atenyem l'altiplà culminant del tossal Bovinar (2.841 m, 2 h), on, segons una llegenda, hi havia assentada la primitiva població de Lles. Des d'aquí, a migjorn, dominem tot el Cadí.

Tornem al collet i, sense baixar pel pedregar al fons de la coma Extremera, anem de nou a la carena, que perd força altitud, cap a l'esquerra, per seguir-la sense problemes remarcables fins a la collada Fonda, accessible pels dos vessants, tot i que molt més còmodament des del cerdà. L'ascensió al pic de Coma Extremera és dura però també curta i no triguem a trepitjar-ne el cim (2.808 m, 2 h 30'). Malgrat que la vista sigui limitada per la proximitat del tossal Bovinar i el pic de Setut, els caients andorrans, amb el contrafort del pic del Freixar i els clocs dels Estanyons i de Setut, són bonics. La carena és suau fins a un avantcim on acostuma a haver-hi una fita de pedres. En aquest punt girem a l'esquerra i baixem a través d'un corriol, en petites llaçades, fins a un pas profund: el port de Setut (2.698 m, 2 h 45'), antany ben conegut també pels contrabandistes gràcies a l'accés fàcil pels dos costats.

Aquí comença la cresta de Setut, entretinguda però curta i amb poques dificultats. Sense vorejar-la, superem un petit d'edre (I+) amb preses excel·lents i voltem un roc per una cornisa aèria a la dreta. Seguint després el fil arribem a un collet situat al peu d'un sentinella elevat. Aquest esquei granític és el punt on la cresta esdevé costeruda. No ens cal, però, escalar el sentinella. Una canaleta (primer grau) ens duu a una terrassa des d'on, anant a la dreta, arribem a un pendent herbat prop de la cresta. La inclinació és forta. Ajudant-nos algun cop amb les mans i seguint un corriol poc definit, arribem a l'acumulació de blocs que formen el cim del pic de Setut (2.867 m, 3 h 30'). El panorama és obert en tots els sentits menys a llevant, per la proximitat de la tossa Plana. Fixem-nos en l'escarpada paret nord. Baixem al collet immediat i per la carena, ampla i suau, assolim el cim de la tossa Plana de Lles (2.916 m, 3 h 45'), anomenat pic de la Portelleta en els mapes andorrans. Si el temps ens ho permet, gaudim una bona estona del panorama i fem un tomb per l'altiplà culminant, des d'on veurem els estanyons de la Muga i la dilatada capçalera de la vall del Madriu.

El descens, si no hi ha boira, és evident. Baixem per pedregar, encarats al Cadí, fins a un replà gran amb blocs granítics. Girem sensiblement a la dreta, seguint alguna filera de fites, i

La tossa Plana de Lies des del pla de les Someres

per inclinació una mica més pronunciada, evitant més rocs, davallem a un segon replà amb pastures. Ara girem un xic a l'esquerra i ens dirigim a un llom emboscat que delimita a ponent el gran pla de les Someres (2.335 m, 4 h). Recorrem aquest esquenall per un sender, passem per les ruïnes d'una cabana de pastors i entrem en una pineda de pi negre. El camí, marcat i senyalitzat amb fites, ens duu a la pista i al Pradell (4 h 30'), el nostre punt de sortida.